

Департамент культури та інформаційної політики
Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека
для дітей "Юний читач" Запорізької обласної ради

Збережемо планету разом

*Анотований рекомендаційний
список літератури*

Запоріжжя
2022

Збережемо планету разом: Анотований рекомендаційний список літератури / укладачі О. Д. Булатня, К. О. Руденко. – Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач". – Запоріжжя, 2022. – 12 с.

Анотований рекомендаційний список літератури познайомить з книгами, які розкривають гармонійні відносини людини і природи, навчають екологічної безпеки, сформулюють відповідальність за те, що відбувається внаслідок дій людини у довкіллі. Список може бути використаний для організації роботи з формування екологічної культури дітей. Розрахований на дітей, бібліотечних фахівців, працівників шкільних та позашкільних освітніх закладів та всіх, кому небайдужа доля нашої планети.

Укладачі

Ольга БУЛАТНЯ

Катерина РУДЕНКО

Комп'ютерна верстка

Людмила ВЕСЕЛОВА

Відповідальний за випуск

Лариса ДАНИЛОВА

*Земля — це дивна казка незбагненна,
Нам поки іншої такої не знайти.
Уся квітуча, голуба й зелена...
І нам цю казку треба берегти*
Н. Красоткіна

Світ, у якому ми живемо, красивий та неповторний. Нам дісталися у спадок від попередніх поколінь щедрі землі, зелені ліси, повноводі річки, казкові гори і моря. Зберегти красу рідної планети для нащадків – це наша спільна відповідальність.

У ХХІ столітті люди мають усвідомити нову екологічну філософію, згідно з якою вони є частиною єдиної родини планети Земля. Вижити людство може лише за умови, якщо кожна людина дбатиме про збереження і захист природи. Ми можемо жити з нею у злагоді і створити для людства гідне довкілля, в якому можна буде розвиватись та насолоджуватися життям.

Що ж можете зробити ви? Допомогти природі може кожен! Це зовсім не складно і не потребує значних зусиль. Не робіть такого, що веде до знищення довкілля: не зривайте квіти, не паліть суху траву, не ловіть комах і тварин, завжди збирайте і забирайте з собою сміття. Будьте добрішими до всіх живих істот на Землі, охороняйте їх! Не забувайте, що ми на своїй планеті не тимчасові мешканці, а мудрі господарі. Тож давайте зробимо нашу планету щасливою! Творіть добрі справи та змінюйте світ навколо!

Як досягти безпечного майбутнього для своєї родини і для всієї планети загалом, вам порадять книги з фондів нашої бібліотеки.

Пізнавальні книги про захист довкілля

Грущинська, І. Сторінками Червоної книги України. Зникаючі рослини / І. Грущинська. – Київ : Освіта, 2006. – 94 с. : іл.

Одна із назв цієї рослини – «негний-дерево». У давнину з його деревини виготовляли гарматні ядра і цвяхи, і навіть саркофаги для єгипетських фараонів. А підступні володарі замків, аби отруїти когось із ворогів, подавали їм напій у посуді, виготовленому з отруйної деревини цього ж дерева. Здогадалися? Це тис ягідний, який сьогодні на межі зникнення. Книга, з якої взята ця розповідь, розкаже про рослини, занесені до Червоної книги України як ті, що потребують особливого захисту, адже скоро можуть зникнути назавжди. Вас чекають чотири подорожі – до лісу, у степ, в гори та на луки і водойми. Ви зустрінете тут не тільки інформацію про рослини, які потребують охорони, а й легенди та вірші, присвячені їм; зможете перевірити свої знання з допомогою вікторини, а ще – продовжити процес пізнання, взявши участь у цікавих

іграх. Книга гарно проілюстрована, має алфавітний покажчик видів рослин та тлумачний словничок.

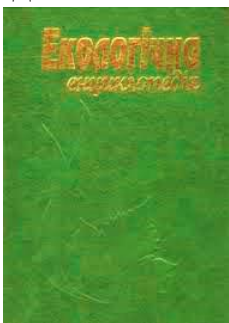
Вивчайте рослини за допомогою цієї книги! Їх потрібно добре знати, аби ненароком не знищити останніх представників вимираючих видів.

Дорі, М. Діти проти пластику / М. Дорі. – Київ : Рідна мова, 2020. – 128 с. : іл.

Хочете стати супергероями, які рятують океани та дбають про майбутнє цілої планети? Тоді ця книжка саме для вас. Щороку в океани потрапляє 8 млн. тонн пластику, а за оцінками науковців, до 2050 року в океанах буде більше пластику, ніж риби. Навіть в одному кубометрі антарктичного льоду міститься до декількох мільйонів мікрочасток пластику. Як очистити довкілля від сміття і зупинити забруднення планети? Чому пластик шкідливий як людям, так і тваринам? Як змусити людей не викидати пластик?

Письменник і активіст Мартін Дорі розповідає, як піклуватися про планету і радить, як щодня боротися зі шкідливим пластиком у побуті. Тож виконуйте цікаві і легкі Мартінові рекомендації – і ви станете справжніми екогероями, а на планеті буде менше пластикового сміття!

Екологічна енциклопедія : у 3-х т. – Київ : Центр екологічної освіти та інформації, 2006. Том 1. А-Е – 432 с., Том 2. Е-Н – 416 с., Том 3. О-Я – 472 с.

Тритомне науково-довідкове видання дає сучасну інформацію про всі галузі національної та світової екологічної науки. До його створення було залучено фахівців у різних сферах екології, представників державної влади, громадського екологічного руху. Вона розкриває зміст майже 5000 термінів, значна частина яких подається вперше, а також вміщує близько 2000 кольорових ілюстрацій, графіки та діаграми, карти. Особливістю видання є те, що довідковий матеріал вміщений і у текстовій, і у табличній формах. Важливою частиною «Екологічної енциклопедії» є статті з питань екологічної політики, екологічного законодавства і права, екологічної освіти та виховання, екологічної культури, етики та естетики, ролі громадськості в прийнятті екологічно важливих рішень. Наведено також інформацію з етнічної, демографічної екології, екології людини. Особливого значення надано питанням охорони природи, раціонального природокористування, заповідній справі. До статей подана бібліографія.

Еріксен, Т. Сміття і люди. Зворотний бік споживання / Т. Еріксен. – Київ : Ніка-Центр, 2019. – 224 с.

Книжка знаного норвезького вченого-антрополога Томаса Еріксена «Сміття і люди» – це розгляд співіснування людської цивілізації та світу відходів. У книзі багато прикладів, які показують, як упорядкувати

історії людство використовувало сміття. Мало хто знає, скільки ми його виробляємо. Зокрема, під час створення одного екземпляру більшості пластикових предметів продукується більший об'єм відходів, аніж об'єм самої речі. Еріксен пропонує нам усвідомити реальні загрози сучасного виробництва та споживання.

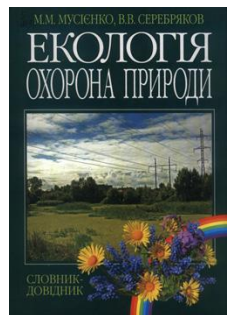
У книжці йдеться також про те, як позбутися сміття, перетворивши його на щось корисне.

Красавцев, Б. Еко-історії для моїх маленьких друзів / Б. Красавцев. – Київ : [б/в], 2021. – 76 с. : іл.

Книга містить вісім казок, які доносять екологічні ідеї цікаво й дотепно. Автор розповідає про причини кліматичних змін; закликає саджати дерева; пояснює, чому не можна викидати батарейки у звичайний смітник. Серед творів є казка про те, як Чорне море потерпає від пластикових островів, і головний герой разом із батьком іде на рішучий крок, щоб допомогти морю стати чистішим. Також є історія, у якій м'яка іграшка розповідає про шкоду мийних засобів із фосфатами.

Особливістю збірки є те, що вона містить розмальовки на екологічні сюжети, запитання та корисні еко-поради для дітлахів. На останній сторінці є своєрідний щоденник «Твої еко-перемоги». Книга рекомендована дітям віком від 6 до 10 років, має текст українською і англійською мовами. Вона просто, доступно й захоплююче вчить дітей ще змалечку турбуватися про навколишнє середовище.

Мусієнко, М. Екологія. Охорона природи: словник-довідник / М. Мусієнко, В. Серебряков. – К.: Знання, 2007. – 624 с.

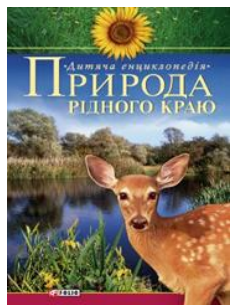
Це найбільш повний словник-довідник термінів і понять (понад 5000) у галузі екології та охорони природи, виданий в Україні. У словникових статтях в стислій формі подається науково обґрунтоване тлумачення змісту термінів і понять, що ввійшли в українську мову як складова загальної наукової термінології. У виданні висвітлюються найбільш поширені визначення сучасних екологічних та природоохоронних термінів та понять. Книга адресована всім читачам, які цікавляться питаннями гармонізації відносин людини і довкілля та сучасними екологічними проблемами.

Природа. Екологія. – Харків : Фоліо, 2008. – 320 с. – (Дитяча енциклопедія).

Видання познайомить юного читача з екологією – наукою, що вивчає взаємодію різних організмів як між собою, так і з навколишнім середовищем. Екологічні проблеми стоять у ряді найважливіших і стосуються кожної людини як в Україні, так і за її межами, бо визначають рівень благополуччя світової цивілізації. У книжці йдеться

про те, як діють закони екології в навколишньому світі, у взаєминах людини з природою, про те, що можна і потрібно, а що небезпечно робити в нашому спільному великому домі, що зветься Землею.

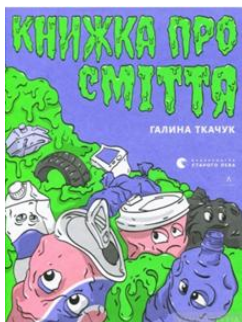
Природа рідного краю. – Харків : Основа, 2011. – 320 с. : іл. – (Дитяча енциклопедія).

У книзі розповідається про природу нашого спільного дому – України. На її сторінках ви знайдете найрізноманітнішу інформацію про тваринний та рослинний світ нашої країни, її географічні та кліматичні особливості. Енциклопедія складається з трьох розділів, в яких докладно описані природні зони України, а також наведена цікава інформація про унікальні природні багатства різних областей нашої держави. Окремий розділ розповідає про природоохоронну роботу в Україні, про унікальні заповідники, природні парки, зоопарки, а також про рослини і тварин, що занесені до Червоної книги.

Святенко, Ю. 101 пам'ятка природи : ілюстрована енциклопедія / Ю. Святенко. – Харків : Веста, 2011. – 160 с. : іл.

Хоча книга дуже гарно ілюстрована, це не фотоальбом, тому тут є і цікаві факти про об'єкти природи, і цифри, які часом вражають не менше, ніж картинки. У цьому невеликому енциклопедичному виданні з розповідями про природні пам'ятки звучить ода природі, оскільки на кожній сторінці не можна обійтися без слів «унікальна», «чудова», «дивовижна», «прекрасна». І це не дарма. Краса природи просто змушує нас забувати про всі статистичні дані й просто захоплюватися побаченим та ділитися своїми відчуттями з іншими.

Ткачук, Г. Книжка про сміття / Г. Ткачук. – Львів : ВД Старого Лева, 2019. – 132 с.

Ця книга про те, що зустрічає нас, коли ми приходимо на пікнік до лісу. Про те, що пропливає повз нас у річці або в морі. І про те, що може заповнити всю нашу планету. Простіше кажучи, ця книжка про сміття – таку дивовижну річ, яку дуже легко створити, але якої неймовірно важко позбутися.

Як сміття впливає на навколишнє середовище? Що відбувається з ним після того, як ви донесли його до сміттевого баку? Як можна зменшити кількість сміття на нашій планеті? Ви не тільки дізнаєтесь про все це, а ще і навчитеся боротись із забрудненням довкілля. Адже кожен з нас здатен зробити свій внесок у збереження навколишнього середовища.

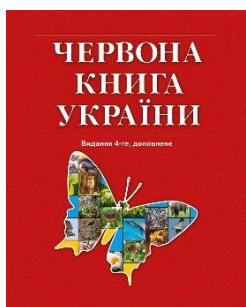
Книга інтерактивна, в ній є спеціальні сторінки, на яких можна записати свої думки, спостереження, експерименти та ідеї. У кінці книги подано посилання на інтернет-джерела з теми екології та збереження довкілля.

Френч, Д. Як допомогти їжачкові та захистити полярного ведмедя: 70 простих речей, які ти можеш зробити для нашої планети / Д. Френч. – Київ : Каламар, 2020. – 64 с. : іл.

З цієї чудово ілюстрованої книги ви дізнаєтесь про тринадцять різних місць існування живої природи: сади, живоплоти, пустища, ліси, високогір'я, степи, заболочені місця, узбережжя, прісні води, океани, савани, джунглі та гори. Безперечно, всім тваринам, починаючи від жуків та метеликів і до полярних ведмедів, незважаючи на місце їхнього проживання, потрібен наш захист. І кожен з вас може до цього долучитися. До прикладу: як виявляється, допомогти їжачкам у власному саду дуже просто. Треба лише трохи креативності...

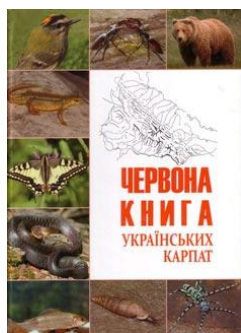
Книга складається з низки корисних та простих лайфхаків, впроваджуючи які, можна досягти значного прориву в охороні живої природи. Це пізнавальне видання відомої британської натуралістки допоможе прищепити дітям любов до навколишнього світу та прагнення врятувати свою планету.

Червона книга України. Вони чекають на нашу допомогу. – Харків : Торсінг-плюс, 2012. – 384 с. : іл.

Червона книга – це книга, яка постійно нагадує людству про небезпеку, що нависла над рослинним та тваринним світом. Її назва походить від червоного кольору – кольору тривоги. До неї заносять ті види рослин і тварин, для врятування яких потрібне вжиття термінових заходів, а також ті, кількість яких невпинно скорочується.

Червона книга України – це перелік рідкісних і зникаючих з території нашої країни видів флори і фауни, які потребують особливої охорони. У виданні приведений повний перелік цих видів рослинного та тваринного світу, їх короткі описи, причини зникання, заходи та законодавчі підстави для їх охорони. Окремий розділ присвячений залученню любителів природи до збереження рідкісних видів.

Червона книга Українських Карпат: тваринний світ. – Ужгород : Карпати, 2011. – 336 с. : іл.

Хоча площа Українських Карпат становить лише 25 тис. кв. км (уся територія гірської системи – це 200 тис. кв. км), тут знаходиться понад 50% тварин, що проживають в Україні. У книзі представлені відомості про сучасний стан тварин Українських Карпат, занесених до Червоної книги України та запропонованих для охорони в Карпатському регіоні України (Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Чернівецька області). Крім зображень і назв тварин (українською і латинською мовами), у книзі подаються відомості про поширення, ареали та біологічні особливості кожного виду, а також про сучасний стан та охоронний статус цих видів, фактори загроз та рекомендовані заходи їх захисту. Нариси про 318 видів тварин підкріплені фотогра-

фіями та малюнками, а також картами поширення цих видів в Українських Карпатах.

Якобс, У. Годинник природи: крізь рік із сонцем, метеликами та квітами / У. Якобс. – Харків : ВД Vivat, 2019. – 106 с. : іл. – (Енциклопедії).

Ця неймовірна книга познайомить вас з чудесами, які відбуваються в природі. Годинник природи відправить вас в захоплюючу мандрівку крізь рік із чудовими супутниками: сонечком, метеликами та квітами. До того ж Сонце запропонує читачам помилуватися життєдайними променями, якими воно зігріває Землю. А наша рідна планета продемонструє чарівний танок, завдяки якому існують не лише день і ніч, а й весна, літо, осінь і зима. Барвисті метелики покажуть, які перетворення відбуваються з ними протягом року. А квіти подарують малечі незабутній аромат і безліч найрізноманітнішого насіння.

Книга яскраво проілюстрована натуралістичними малюнками з детальними поясненнями про навколишній світ.

Стривай! Здається, наш годинник уже почав відлік часу... Тож поспішай у дивовижний світ природи разом з цією книгою!

Захист довкілля як тема в художній літературі для дітей

Бабкіна, К. Гарбузовий рік : повість / К. Бабкіна. – Львів : ВД Старого Лева, 2015. – 48 с.

Головним героєм повісті є не дитина, не тваринка і, навіть, не рослинка, а казковий міський сад – дивовижна зелена оаза серед міста, у якому рослини, тварини, комахи та люди співіснують у мирі та злагоді. Сад у місті сприймається усіма як щось майже неймовірне, напівреальне. Його могло й не бути, адже асфальт тут звичніший за зелені насадження. Зате в саду можна "слухати, як ростуть трава і дерева, як набрякають соком яблука, як Порічки й Помідорчики набирають кольору від землі й від сонця". Досвідчений Грак, мудрий Гарбуз, некітливий Цуцик, Хлопчик та його батьки живуть у цьому саду, відчуваючи повну гармонію зі всім оточуючим – з людьми, з тваринами та рослинами, з гойдалкою і, навіть, з велосипедом.

Але насправді повість «Гарбузовий рік» – про важливі речі: про дорослішання, про виростання, про процес розвитку та змін. На жаль, з віком ми втрачаємо емоційну близькість з природою, яка дуже важлива та необхідна, як і увага до людей, рослин, тварин.

Була, О. Туконі – мешканець лісу / О. Була. – Львів: ВД Старого Лева, 2018. – 44 с. : іл.

Хто такий туконі? По-перше, він не один. Їх багато і всі вони різні. Туконі – це духи лісу, які приносять багато користі. Вони доглядають за деревами та квітами, слідкують за зміною пір року, а також дбають про птахів та звірів: вкладають тварин спати, першими зустрічають пташок із вирію та роблять багато інших корисних справ. Вони мешканці лісу й водночас його найкращі друзі.

Туконі часто бувають дуже заклопотані, але і веселитись не забувають. А ще вони плетуть шарфи та обожнюють чаювати. Одного дня Туконі Мандрівник, відомий своїм рюкзаком-жолудем, вирушив у гості до найкращого друга на чаювання. А хто був його другом і як це – мешкати в лісі, наймолодші читачі дізнаються із цієї привабливої ілюстрованої книги. Тексту на кожній сторінці книги мало – лише декілька слів. Тому ця книга може стати найпершою, яку прочитає ваша дитина.

Та чи існують туконі насправді? Звичайно!

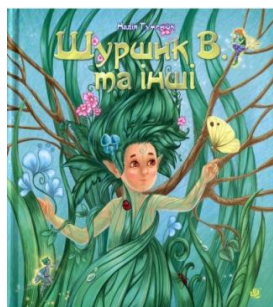

Горицвіт, Т. Міські пригоди Лісової Шишки / Т. Горицвіт. – Київ : АВІАЗ, 2018. – 128 с. : іл.

Екологічна казка про незвичайні пригоди Соснової Шишки серед людей написана в жанрі пригодницької літератури. Мудра Сова пояснює, як влаштований ліс, в якому мешкає не тільки головна героїня, а й увесь живий світ: «У кожного в цьому світі є своє місце: у Гір, у Річок, у Дерев, у Птахів, у Звірів і в Людей. У кожного є своя робота і свої обов'язки».

Усі лісові мешканці прагнуть уникати зустрічей з людьми, тому що ті часто завдають їм якоїсь шкоди. Лише Соснова Шишка не ховається, бо вона незвичайна, смілива, і дуже хоче дізнатися про людей більше. Вона зустрічає дівчинку Ліну, яка виявляється чуйною і доброю, бо не всі люди погані. Але їм довелося розлучитися. І от Шишка вирушає в небезпечні мандри у місто, щоб знайти свою нову товаришку. Що чекає її дорогою? Що загрожує життю і тварин, і людей? Як Шишка намагається врятувати їх та хто їй допоміг у цьому?

Це книга про сучасних дітей, лісових та міських тварин і рослини. Вона навчає бачити світ багатогранним, розуміти та просто любити все живе, що є навколо. «Головне, прислухатися до Природи і сіяти Добро».

Гуменюк, Н. Шуршик В. та інші: казки з Яринчиного саду / Н. Гуменюк. – Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2012. – 144 с. : іл.

Яринчин сад – незвичайний. Там стільки пригод, цікавих казкових історій, невідомих, але дуже потрібних мешканців. Ну от хоча б Горіховий чоловічок, завдяки якому в природі не порушу-

ється порядок, який ще називають гармонією. А хто ж такий Шуршик Великий і як йому вдається диригувати всіма звуками в саду? Яку незвичайну історію про козака Ярка та Яринку-Живинку розповіла звичайна квіточка? Читаючи розповіді про пригоди Яринки, кожен зможе наблизитись та відчувати неймовірну красу рідної природи, навчитися дбайливо ставитись до усього живого, цінувати кожне деревце, річку, садок і турбуватися та дбати про навколишній світ. Художник-ілюстратор Світлана Бялас змогла дуже вдало та гарно прикрасити та доповнити сюжети цих казкових історій своїми малюнками.

До слова, авторка книги – Надія Гуменюк, отримала за неї літературну премію імені Лесі Українки.

Дорожовець О. Старий будинок : повість / О. Дорожовець. – Київ : Фонтан казок, 2015. – 192 с. : іл. – (Книжка про мене).

Старий будинок – це неодмінно таємниця, іноді навіть містична... Дванадцятирічна Софійка стає бранкою зачарованого старого маєтку відомого архітектора. Дух будинку, якого звать Іван, розповідає, що всі речі, які були зроблені з натхненням та пристрастю, мають духів. Так буває із книгами, картинами, фільмами і, навіть, із будинками. Якщо людина користується речами, стежить за ними, то духи міцніють і ростуть. Якщо ж про річ забувають, то її дух поступово старішає й помирає. Але створити нове завжди легше, ніж зберегти старе.

Чи зуміє Софійка врятувати дух маєтку? Чому потрібно оберігати старі будинки? Чому треба берегти все, що нас оточує?

Ця світла і зворушлива історія відкриває просту істину: слід берегти нашу планету, а особливо ту територію, де ми живемо сьогодні, де будуть жити наші діти завтра. Ще одна філософська тема книги – бути уважнішими до братів наших менших, аби на вулицях не додавалося самотніх тварин.

Повість «Старий будинок» у 2015 році стала переможцем конкурсу «Напишіть про мене книжку!» видавництва «Фонтан казок».

Завалій, Є. Це всі ми / Є. Завалій. – Чернівці : Чорні вівці : Книги-XXI, 2020. – 96 с. : іл.

Одного разу під час шкільного походу Андрій та його друзі побачили сумну картину. Мертва риба, купи сміття, пластик, поліетилен – це "дари" моря, які воно часто викидає на берег. І от двоє друзів, які живуть в приморському містечку, беруться писати проєкт-дослідження про сортування та переробку сміття. Залучивши однокласників та жителів міста, їм вдається набрати достатню кількість голосів для підтримки петиції, і ось уже через рік у їхньому місті з'являється завод із переробки сміття!

У книзі піднімаються болючі питання екології та охорони навколишнього середовища. Читачі дізнаються про життя дельфінів і забруднення морів, про волонтерів

і сортування відходів, про те, як збирати підписи під петиціями і формувати громадську думку. Книга вчить не бути байдужим, починати з себе та змінювати світ на краще.

Карпа, І. День усіх білок / І. Карпа. – Харків : Книга – ХХІ, 2017. – 97 с. : іл.

«В далекому Карпатському лісі, де аж біля самої Чорногори, жили-були собі білки...» Це велика родина: Мама, Тато та діти-білченята: Бігті, Кучерявчик та Манюня. Та Кучерявчик був трохи не таким, як усі. Бо у нього була... Мрія! Щоб здійснити її, відчайдух зважується на втечу з дому... А шлях його лежить через місце, де живуть люди. А що з цього вийшло, дізнайтеся самі!

Загалом, світ людей і світ тварин у цій історії не просто перетинаються між собою, а перебувають в постійній взаємодії. Людям доводиться рахуватися з тваринами та з повагою відноситись до природи. Книжка сповнена пригод і гумору, карколомних поворотів і складних ситуацій, з яких хоробро виплутуються герої: білки і собаки, сови і кроти, лісники і бандити. Вона і про білок, і про ліс, і про Україну.

Лущевська, О. Опікуни для жирафа / О. Лущевська. – Львів : ВД Старого Лева, 2018. – 28 с. : іл. – (Ілюстровані історії та казки).

У свій день народження Оля загадує бажання: «Хочу цілий тиждень ходити в зоопарк!». І ось дівчинка йде туди з братом і татом. У зоопарку вони дізнаються, що можна стати опікунами для тварин. І разом вирішують опікуватися жирафом Джуто. Оля дуже хоче, щоб усі звірі в зоопарку були щасливі та доглянуті. І в неї з'являється ще одна мрія. Хочете дізнатися яка?

Чи можна допомогти звірятам у зоопарку? Як тварини потрапляють у вольєри та чому зоозахисники виступають проти їх перебування у цирку? Як допомагати бездомним тваринам із вулиць? Чи потрібно батькам підтримувати мрії своїх дітей?

Книга «Опікуни для жирафа» – про добро, любов та толерантність. Вона підкаже, як рятувати тварин та допоможе стати еко-відповідальними людьми. Цю історію варто прочитати кожній дитині, бо в ній міцно переплітаються щира дитяча любов і глибоке розуміння взаємозалежності між природою та людиною.

Міхаліцина, К. Хто росте у парку / К. Міхаліцина, О. Була. – Львів : ВД Старого Лева, 2016. – 44 с.

Маленький паросток, що виріс у маленькому парку великого міста, вирішує з'ясувати, чий він і на кого схожий. Він шукає своє дерево так само, як загублена дитина шукає маму або тата, бо бути нічийним – сумно. Щастя – «це знайти у цьому світі когось схожого

на тебе».

Паросток пізнає світ навколо та уважно приглядається до своїх сусідів, звичних для українських міст дерев – берези, дуба, горобини, клена, ясена, явора, каштана, тополі, верби. Він дізнається, яка у них кора, насіння, листя, цвіт. Але він на них не схожий. І все-таки він знаходить високе дерево гінкго, листя якого таке саме, як у нього, та радіє, що він – його паросток.

З цією книгою можна мандрувати парком та вчитися розрізняти паркові дерева. А завдяки чудовим ілюстраціям О. Булої легко запам'ятовувати, як вони виглядають.

Оксеник, С. Лісом, небом, водою : пригодницько-фантастичний роман / С. Оксеник : В 3-х кн.

Кн. 1. Лисий. – Київ : Коник, 2005. – 197 с.

Кн. 2. Леся. - Київ : Коник, 2007. – 280 с.

Кн. 3. Інженер. – Київ : Смолоскип, 2014. – 344 с.

Дія твору відбувається в далекому майбутньому, в умовах постекологічної катастрофи. Світ, описаний в книжці – це світ, в якому щось пішло не так. І тепер він сповнений дивних, непередбачуваних небезпек. Все в ньому мутує, причому не в найкращу сторону – отруйна вода, хижі рослини; люди, які невеличкими громадами живуть на відносно безпечних клаптиках землі; різні вовкулаки і жаби, що ростуть на кущах. Протистояти цій нечисті та рятувати понівечений світ доводиться дітям. Вони мандрують крізь хащі, сваряться і миряться, інколи бешкетують. Перед головним героєм, Лисим, стоїть важлива місія – знайти «живу» воду, тобто чисту, незабруднену наслідками людського існування. Йому допомагає дівчина Леля, історія якої розкривається у другій частині твору. Відправляє Лисого в небезпечну мандрівку Інженер – головний герой третьої книжки.

Чи вдасться герою дійти до мети своєї подорожі? Чи пощастить йому врятувати людей і при цьому не перетворитися на вовкулаку? Допоможе йому те, що він ще підліток, чи стане на заваді? Що треба робити, щоб не допустити такого майбутнього?

Пагутяк. Г. Втеча звірів або Новий Бестіарій : казкова повість / Г. Пагутяк. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2018. – 240 с. : іл.

Чому звірі покидають людей і відпливають на чарівному кораблі? Адже наша Земля така велика...

Казкова пригодницька повість складається з двох книг: перша – «Arphologia animalia» («На захист тварин»), друга – «Книга Єдинорога». Головна героїня, дівчинка Лада, вирушає на пошуки загадкового Єдинорога і потрапляє в різні незвичайні пригоди. Найбільшим відкриттям

для неї стало те, що на Землі, де вона живе, зовсім не лишилося місця для звірів. Люди забруднили повітря, ґрунт і водоймища, почали нищити свійських і диких тварин, віддалилися один від одного. Єдиним місцем, де звірі можуть сховатися, лишається небо, вкрите сузір'ями з характерними назвами – Велика Ведмедиця, Лев, Засць, Лебідь...

А звірі справді можуть нас залишити. Адже ми не визнаємо їх за своїх братів, ставимось як до речей, знущуємося, і, страшно подумати, вбиваємо. Вони більше не хочуть жити з нами. Сумно буде, коли на Землі залишаться самі люди!

Книга цікава ще й тим, що після кожного розділу є короткі оповіді про різноманітних звірів, їхні звички, міфологічні уявлення про них. Це – казковий бестіарій (від лат. *bestia* звір, тварина). Книгу з цікавістю можуть читати і дорослі, і діти. Можна спробувати її прочитати також звірятам.

Пантермюллер, А. Лотта і її катастрофи. Тварини, рятується! /А. Пантермюллер, Д. Коль. – Харків : ВД Школа, 2018. – 160 с. : іл. – (Лотта і її катастрофи).

Весела Лотта та її вірна подружка Шаєн – це кумедні персонажі книг німецької письменниці Аліс Пантермюллер, дотепно проілюстрованих художницею Даніелою Коль. Лотта із своїми катастрофами тепер вже у декількох книжках успішно розважає не тільки дітей багатьох європейських країн, а й українських підлітків. Вона робить неймовірні витівки, багато подорожує. А тепер вона із однодумцями ще й рятувала тварин. Як же це їм вдалося?

У Лоттиному класі сталося щось абсолютно неймовірне: 5-Б виграв конкурс на розмальовку будівельного паркану! А розмалювати діти його повинні зображеннями тварин, які знаходяться під загрозою вимирання. Зрозуміло, що Лотта з Шаєн докладають для цього чималих зусиль. Адже дівчатка не хочуть, щоб зникли панди, тасманійські дияволи, трипалі лінивці та лугові ігуани! Лотті спало на думку намалювати черепаху Купу, тому що ця бідолашна тварина живе вдома одна-однісінька. Вона, звісно, старезна й трохи нуднувата, але Лотта все одно не хоче, щоб вона вимерла! Добре, що в зоопарку є ще багато різних тварин, яких можна рятувати...

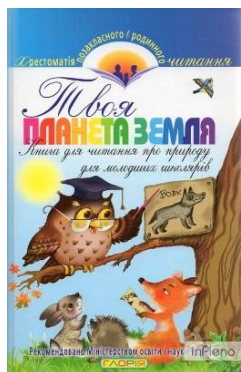
На сторінках книги дуже багато чорно-білих малюнків, які за бажанням можна самостійно розфарбувати.

Раз, два, три! Природо, оживи! – Київ: АТРАМЕНТ, 2012. – 80 с. : іл.

Про що мріють дерева взимку? Як вода зробила природу красивою? Навіщо троянді колючки? Про що дзюрчить струмочок? Як подорожують листочки та про що сперечаються вітер і сонце? Відповіді на ці та безліч інших запитань ви знайдете в цій неймовірно

захоплюючій книзі про веселі пригоди різноманітних квітів, дерев і трав. Ця дивовижна колекція історій із життя рослин розкриє найбільші таємниці природи і допоможе стати її дбайливими друзями.

Твоя планета Земля : книга для читання про природу для молодших школярів. – Донецьк : Глорія-Трейд, 2010. – 352 с. – (Хрестоматія позакласного і родинного читання).

До збірки увійшли прозові та віршовані твори, з якими більшість школярів ще не знайома – їх немає на сторінках підручників. Природа, фантастика, гумор, казки, міфи, цікаві факти – усі матеріали підібрано так, аби сприяти розширенню світогляду дітей. Вони допоможуть юним читачам познайомитися з сучасною науково-природничою картиною світу, повніше довідатися про природу України, сприяти розвитку спостережливості, формуванню екологічної культури. Книга містить також сценарії свят, які можуть використовуватися для проведення масових заходів.

Фомбель, Т. Тобі Лолнесс : У 2-х кн. / Т. де Фомбель.

Кн. 1. На волосину від загибелі. – Київ : Час майстрів, 2016. – 368 с. : іл. – (Рекомендуємо прочитати).

Кн. 2. Очі Еліші. – Київ : Час майстрів, 2018. – 384 с. : іл. – (Рекомендуємо прочитати).

Головний герой цього гостросюжетного «екологічного фентезі» – крихітний 13-річний хлопчик Тобі, який разом зі своєю сім'єю живе на величезному Дереві. Дерево для них – цілий світ, що може загинути, бо ці мініатюрні люди менш ніж два міліметри на зріст покірно приймають культуру і суспільний устрій, які порушують основні закони людського буття. Адже саме жадібність багатьох чоловічків становить небезпеку для життя Дерева. Сюжет розвивається стрімко, одна небезпека змінює іншу, і для порятунку маленькому герою потрібні не тільки розум і спритність, а й терпіння, завзятість, тверезий розрахунок, знання людей і допомога друзів. Тобі дізнається, що зовсім поряд існує інший світ – з іншими порядками і кращим життям, яким може жити і його народ.

Цей екологічний фентезі-екшн захопить як дітей, так і дорослих. У фантастичному Всесвіті ви зможете побачити аналогію з реальністю та вже не будете дивитися на дерева, як раніше, а сприйматимете їх, як рівних. У книзі багато гумору та романтики. Якщо Ви є шанувальником фентезі, затятим борцем за справедливість та захист довкілля, то книга точно вам сподобається.

Цей твір завоював більше 20 міжнародних літературних нагород і премій.

**Комунальний заклад "Запорізька обласна
бібліотека для дітей "Юний читач"
Запорізької обласної ради**

69006

**м. Запоріжжя,
вул. В. Лобановського, 14**

Телефони: (061) 236-85-62

236-85-63

236-86-27

236-86-49

Факс: (061) 236-85-62

Електронна пошта: zobd@ukr.net

Сайт: www.zobd.zp.ua